

HUNGARY

ARMED FORCES

M.J.
1 Sept.
I. - 8009

The Military Court And Its Prison On The Mártírok
Utja At BUDAPEST.

SOURCE MUNICH: See I.No.10825/52.

DATE OF OBSERVATION: From 29.8.1949 till June 1950.

* * *

Forrásunk a BUDAPEST-i Katonai Törvényszéken lefolyt tárgyalását és az ottani börtönben eltöltött életét meséli el.

1949 augusztus 29-én vagy 30-án vittek át a II., kerület Mártírok Utja 85 szám alatti BUDAPEST-i Katonai Törvényszékre, ott először a törvényszéki fogház kórházában helyezték el, mert megelőzőleg egy hétig volt a katonai nyomozók kezében s négy ízben összeverték vallatás közben.

A kórházban másfél hónapot töltöttem. Ez idő alatt a verések folytán keletkezett daganatok leapadtak ugyan, de vesém, összezuzott nemiszervem továbbra is súlyos testi fájdalmat okozott.

1949. október közepén a kórházból először átvittek a II. emeleten lévő 33-as cellába, majd az első emeleti 19-esbe.

A 33-as cellában 24-en voltunk. A cella nagysága 10x5 m, magassága 3 m. A cellában több emeletes vaságy szalmazsákokkal állott a rendelkezésünkre. Minden vasárnap alul kettő és felül 2 ember aludt. A 19-es cella lényegében kisebb volt. Itt 19-en aludtunk. A Margit körüti fogházban feltételes szabadlábrahelyezésemig 15 hónapot töltöttem.

Ügyem tárgyalása 1949 november 22-én kezdődött, s egy és fél napig tartott. A tárgyalóterem a második emeleten, balra a sarokban volt.

A tárgyalást még a régi időkbeli származó alezredesi rangfokozatot viselő hadbíró vezette. Nevét nem tudom. Körülbelül 40-42 éves, alacsony, kopasz, kövér ember volt.

A katonai ügyész FENI R /fnu/ hadbíró volt. Rangját nem tudom, körülbelül 38 éves lehetett.

Ügyvédek, Dr. GILFFY Ferencet szüleim kérték fel védelmem ellátására. 43 éves, nagyon intelligens ur benyomását keltette.

/more/

HUNGARY

/cont'd/

1.

A tárgyaláson két fegyveres, kísért altiszt között foglaltam helyet.

A koronatanu, volt katonabajtársam, FEHÉR György volt, aki még itt is folyton vádolt. Ő feltételes szabadságon volt.

Tanuként kihallgatták az akkor letartóztatásban lévő, később kivégzett volt századparancsnokomat, GUSZTUS Benő, nyomozótisztet, aki szenvedélyesen vádolt és őrsparancsnokomat, RÁC Jánost.

Másnap hozták meg az ítéletet: Hazárulás, szöktetés és megvesztegetés címén 15 hónapra és három év feltételes büntetésre, valamint 5 évi politikai jogvesztésre ítélték. Védőm, enyhítőkörülmenyként "gyengeelméjűséget" és fiatal koromat hozta fel. Az ítéletben, ügyvédem tanácsára megnyugodtam. Az ügyész súlyosbbitásért fellebbezni akart, de a tárgyalók pár percig suttogtak, majd az ügyész legyintette a kezével s az ítélet jogerőre emelkedett.

Napi életünk a fegyházban a következő volt:

6 órakor ébresztő, utána szobatisztogatás, majd félmeztelenül körülbelül 15 percig csuklógyakorlatoztunk. Télen inget és pullovert is viseltünk.

7 órakor reggeliztünk. 3 dl. feketekávé kaptunk, amihez a déli kenyéradagból kellett a hozzávaló kenyeret megtakarítanunk.

1/2 10-kor séta az udvarban. Ez mintegy 1/2 óra hosszát tartott. Utána vissza kellett mennünk a cellánkba.

12-től 1/4 1-ig ebédeltünk. Az étrendünk nem volt változatosnak mondható. Majdnem minden nap csont vagy burgonyalevest /:1/2 liter:/ kaptunk, utána tört krumplit, hetenként kétszer 50-100 gr. hussal vagy kolbásszal, más napokon paprikás turót, sajtot, vagy főttésztát kaptunk. Az ételek minősége nem volt rossz.

Délután 14-16 óráig kötelező fegyelmező gyakorlatokon vettünk részt.

17 órakor szolgálatták ki részünkre a vacsorát. Ez 1/2 liter levesből, vagy főzelékből, néha főttésztából állott. A 15 hónap alatt míg ott voltam alig néhányszor kaptunk gyümölcsöt.

21 órakor oltották le a villanyt.

Az én időmben a fogházparancsnok BARTA István őrnagy volt. Őt a nyilasok megkínózták. Az új rezsim főhadnagyból őrnaggyá léptette elő. 49 éves, 162 cm. magas, kövér, kopaszodó őszhajú ember. Személyesen nem ismertem, de sokszor volt alkalmam őt látni, mert az udvaron a fegyelmező gyakorlatokat mindig végignézte. Rosszindulatú, szeszélyes ember volt. Ha valaki idejében nem vette őt észre s nem köszönt neki, akkor csak úgy repült a "kurtavas" a 20 napi, egy hónapi "egyes, kézibilincs, 5 kg.-os vasgolyóval súlyosbbitva.

/more/

HUNGARY

/cont'd/

2.

A kulcsár SIPÖC /fnu/ törzsőrmester, azelőtt testőr volt. 39 éves, 170 cm. magas, sovány, fekete, vastag szemöldökű. SIPÖC kiabált és pofozott. Rövid, 70 cm. hosszú nádpálcájával beszéd közben rávágott az emberekre. Hangulatember és szadista volt. Eíg ott voltam, legalább 30 embert küldött a pincébe. Kurtavassal SIPÖC nem büntette a foglyokat. Ezt csak a parancsnokló őrnagy rendelhette el, de viszont javasoltatta az őrnagynak a kurtavassal való büntetést, aki azt mindig helyben is hagyta.

1950 június közepén letöltöttem a 15 hónapig tartó büntetésemet. Hazaengedtek szüleimhez DOBOZ-ra s ott rendőri felügyelet alatt voltam. Ott éltem 1952 január 13-án bekövetkezett szökésemig.

EVAL. COMMENT: All names UNCONFIRMED; both the BUDAPEST military court and the prison moved to the Fő utca some time ago. Above is released to complete the same sub-source's story told in Item No. 10974/52. Border guard FEJLER György was mentioned in that ITEM.-